

ALBERTINA NUGTEREN - CURRICULUM VITAE

Albertina (Tineke) Nugteren (1955) bezocht de Rijks-HBS te Oud-Beijerland (1972). Daarna bekwaamde ze zich twee jaar lang in Grieks, Latijn, en het westers-antieke denken door in de Universiteit Utrecht aan te sluiten bij het tweejarige colloquium doctum onderwijs (1974).

Haar belangstelling voor de academische studie van religie vond een specifieke weg in haar studie Indo-iraanse Letteren aan het Utrechtse Instituut voor Oosterse Talen en Culturen, waar ze in 1979 afstudeerde met als hoofdvakken Indiase religies en Indiase filosofie, en als bijvak Vergelijkende Godsdienstwetenschappen. In het kader van haar scriptie-onderzoek maakte ze haar eerste reis door India en Sri Lanka (1978-1979), waarna nog vele reizen in Azië zouden volgen.

Van september 1979 tot januari 1981 was ze aan datzelfde instituut verbonden in verband met een vooronderzoek voor een dissertatie over de rol en betekenis van *Īśvarapraṇidhāna* in de *Yogasūtras* van Patañjali, een onderzoek dat ze voortzette toen ze in september 1981 als universitair docent in een 0,5 aanstelling aan de Universiteit van Tilburg benoemd werd binnen de toenmalige Theologische Faculteit (tegenwoordig Departement Cultuurstudies binnen de Faculteit Geesteswetenschappen/Tilburg School of Humanities, 1,0 fte).

Haar onderwijs betrof toen vooral hindoeïsme en boeddhisme, maar in toenemende mate ook algemene religiewetenschappen en alternatieve zingevingsystemen in de westerse wereld, waarover ze meerdere artikelen en co-publicaties op haar naam heeft staan.

In 1991 promoveerde ze onder supervisie van prof.dr. G. Chemparathy (Utrecht) en prof.dr. T. Vetter (Leiden) op een proefschrift getiteld *God as an Alternative? Īśvarapraṇidhāna in the Yogasūtras of Patañjali and the commentaries on them* (Garant: Leuven/Apeldoorn, 1991). Om daarvan een beetje bij te komen schreef ze een handboek over het hindoeïsme, *Hindoeïsme: heden en verleden* (Garant: Leuven/Apeldoorn, 1992) en een novelle over het oude India, *Een sterke stroom* (Wereldbibliotheek: Amsterdam, 1993).

In de jaren daarna verschoof haar onderzoek meer in de richting van haar onderwijs (zie [onderzoek](#) en [onderwijs](#) en haar beknopte publicatielijst bij [publicaties](#)), maar haar speciale belangstelling in die jaren betrof de nexus religie en natuur. Dit resulteerde in het volumineuze werk *Belief, Bounty, and Beauty: Rituals around Sacred Trees in India* (Brill: Leiden/Boston, 2005).

Sindsdien is haar aandacht ten dele verlegd naar onderwijsgerelateerde onderwerpen zoals religieuze diversiteit in de multiculturele samenlevingen. In dat kader publiceerde ze o.m. als gastredacteur en mede-auteur een thematische uitgave van *Journal of Religion in Europe* (2009, 2/2) met de titel 'Hindu Ritual Dynamics: Case Studies from Contemporary Western Europe'. Op dit moment verbindt ze haar belangrijkste onderzoeksinteresses (religie, natuur, diversiteit, ritueel) tevens in een zich ontwikkelend onderzoeksprofiel waarin rituelen rond de dood bestudeerd worden. Haar speciale aandacht gaat daarbij uit naar de vormgeving van ritualiteit na de dood ('post-death ritual', 'rites of disposal'), vooral in aspecten van natuurbeleving, materiële en symbolische aspecten van crematie, en de ecologische 'kosten' van cultureel-religieuze tradities rondom de dood die wel heel concreet

worden in de schaarste van brandhout voor het traditionele open crematievuur. Zo verbleef ze in juni-juli 2011 in Bhaktapur (Nepal) om bovenstaande dynamiek in lokale hindoegemeenschappen te observeren. Haar eerste publicatie op dit deelgebied betreft het artikel 'Vuur, as en water: Grenzen aan de hindoestaanse crematierituelen in Nederland' in *Religie & Samenleving* (2012, 7/1). In 2012 wordt tevens de publicatie 'Through fire. Creative aspects of sacrificial rituals in the Vedic-Hindu continuum' verwacht.

Naast haar wetenschappelijke bezigheden is ze moeder van twee kinderen, klust in haar monumentale huis en tuin, houdt van verre reizen en lege landschappen, en hoopt ooit weer eens haar Indiase muziekinstrumenten ter hand te nemen.